

Policy för visseblåsning

1. Syfte och sammanfattning

Vad: Policyn ger en vägledning för rapportering av missförhållanden som kan skada verksamheten, medarbetare eller samhället. Rapportering kan gälla allvarliga problem som diskriminering, miljöbrott, korruption eller andra etiska överträdelser. Visselblåsartjänsten kan användas för att rapportera, anonymt eller öppet.

Varför: Syftet är att säkerställa att allvarliga missförhållanden upptäcks och hanteras snabbt för att skydda verksamheten, medarbetare och samhälle. Det främjar en god arbetsmiljö och efterlevnad av etiska riktlinjer.

Hur: Rapporter kan lämnas genom interna kanaler (chef, visseblåsargrupp) eller extern visseblåsartjänst (via WhistleB eller Nordic LEVEL Advisory AB). Anonymitet garanteras, och rapporter behandlas konfidentiellt och oberoende.

För vem: Policyn omfattar alla som är: Ideella/ volontärer, deltagare, medlemmar, arbetstagare, arbetssökande, praktikanter, konsulter, inhyrd personal och andra uppdragstagare, personer som ingår i lednings- eller tillsynsorgan (exempelvis styrelseledamöter). Skyddet gäller för dem som rapporterar i god tro och följer riktlinjerna. Skydd mot repressalier ges, och visseblåsare får inte straffas för felaktiga misstankar om de har agerat i god tro. Det finns även rätt till skadestånd vid eventuella repressalier.

1.1 Om lagen och policygrunden

Goda relationer med en sund arbetsmiljö där vi efterlever våra etiska principer är avgörande för Svenska Livräddningssällskapet (SLS) verksamhet. Vi är måna om att avsteg från vår uppförandekod och övriga policyer samt missförhållanden som allvarligt kan skada verksamheten, medarbetare eller kursdeltagare uppmärksammas och utreds så tidigt som möjligt.

Vi erbjuder en visseblåsartjänst som ska förenkla för den som tryggt vill rapportera misstankar om missförhållanden. Rapporter kan lämnas öppet eller anonymt och tas emot av en extern aktör.

Syftet med dessa riktlinjer är att informera medarbetare om hur man kan rapportera misstankar om missförhållanden, vilket skydd man har mot repressalier och hur vi hanterar inkomna rapporter.

Vem kan rapportera?

Den som i ett arbetsrelaterat eller ideellt sammanhang har fått del av eller inhämtat information om missförhållanden och rapporterar den och som tillhör följande personkategorier omfattas av skyddet enligt visseblåsarlagen:

- Ideella/ volontärer
- Deltagare
- Medlemmar
- Arbetstagare
- Arbetsökande
- Praktikanter
- Konsulter, inhyrd personal och andra uppdragstagare
- Personer som ingår i lednings- eller tillsynsorgan (exempelvis styrelseledamöter)

Vad kan man rapportera om?

Rapportering ska avse information om du fått del av i ett arbetsrelaterat sammanhang eller ideellt uppdrag och den ska avse missförhållanden som kan anses vara av allmänt intresse. Rapportering kan varna för allvarliga risker för missförhållanden som kan påverka människor, vår organisation, samhället eller miljön. Det kan exempelvis avse:

- allvarliga former av diskriminering, mobbning och trakasserier
- betydande överträdelser av miljöregler och förorening av miljön
- korruption och ekonomisk brottslighet som mutor, penningtvätt, bedrägeri, bokföringsbrott och förfalskning
- andra allvarliga missförhållanden som kan påverka enskildas liv och hälsa eller SLS verksamhet eller som inte är i linje med SLS:s värderingar och etiska riktlinjer

För frågor som rör missnöje på arbetsplatsen ber vi medarbetare att vända sig till sin närmaste ordförande i regionförbund eller lokalförening, chef eller någon representant från riksstyrelsen.

Du behöver inte ha bevis för att rapportera din misstanke, men alla rapporter ska lämnas i god tro. Du ska därmed ha rimliga farhågor eller misstankar och det får inte avse ogrundade rykten. Inga anklagelser får göras med skadligt uppsåt eller med vetskap om att anklagelsen är falsk.

Hur kan rapport om missförhållanden lämnas?

Rapport om missförhållanden kan lämnas på olika sätt.

SLS interna rapporteringskanaler

- Kontakta ordförande i regionförbund eller lokalförening
- Kontakta närmsta projektledare
- Kontakta en chef inom vår organisation
- Kontakta någon ur arbetsgruppen för visselblåsning, dvs. Generalsekreterare eller ordförande, 1:e vice ordförande eller 2:e vice ordförande i riksstyrelsen
- Rapportera anonymt genom visselblåsartjänsten som hanteras av extern aktör.

Externa rapporteringskanaler

Utöver att rapportera genom SLS interna rapporteringskanaler kan du rapportera externt till en behörig myndighet inom ett visst ansvarsområde eller någon av EU:s institutioner, organ och byråer. Arbetsmiljöverket, som är tillsynsmyndighet avseende arbetsgivares skyldighet att inrätta interna visselblåsarfunktioner, sammanställer vilka myndigheter man kan rapportera till samt kontaktuppgifter: [Myndigheter med ansvar vid visselblåsning - Arbetsmiljöverket \(av.se\)](#)

Rapportering genom SLS visselblåsar tjänst

Du kan rapportera anonymt genom SLS digitala visselblåsar tjänst som finns tillgänglig på SLS webbsida. Du kan också rapportera anonymt muntligen via telefon eller fysiskt möte genom att kontakta Nordic LEVEL Advisory AB på telefonnr 073-151 14 70.

Den digitala visselblåsar tjänsten hanteras av WhistleB. WhistleB sparar inte metadata och kan inte spåra IP-adressen till en visselblåsare. Såväl rapporter som efterföljande dialog i den digitala kanalen är krypterade och skyddade med lösenord.

Alla rapporter tas emot av handläggare på Nordic LEVEL Advisory AB i syfte att säkerställa oberoende och självständig första hantering. När det står klart vem/vilka rapporten avser kontaktar handläggaren SLS arbetsgrupp för visselblåsning som består av Generalsekreterare och ordförande, 1:e vice ordförande eller 2:e vice ordförande i riksstyrelsen, förutsatt att ingen av dessa är berörda av rapporten. Det är alltid SLS som slutligen bedömer rapporten och avgör vilka åtgärder som ska vidtas.

Mottagning av rapporter

Vid mottagandet av en rapport beslutar arbetsgruppen om rapporten ska godkännas eller avvisas i enlighet med gällande lagstiftning.

Du kommer att få bekräftelse på att rapporten är mottagen inom sju dagar från mottagandet, om inte du har av sagt dig en bekräftelse eller vi har anledning att anta att en bekräftelse skulle avslöja din identitet.

Arbetsgruppen kan neka att ta emot en rapport om:

- Det påstådda missförhållandet inte omfattas av visselblåsarlagstiftningen,
- rapporten inte har lämnats i god tro eller är illvillig,
- det inte finns tillräcklig information för att utreda ärendet, eller
- ärendet som rapporten berör redan har åtgärdats.

Om rapporten godkänns vidtas lämpliga åtgärder för utredning. Om en rapport inte leder till en utredning kommer visselblåsare, om möjligt, att informeras om detta. Därefter raderas rapporten.

Utredning

Efter mottagandet av en rapport vidtar SLS arbetsgrupp åtgärder för att bedöma riktigheten i de påståenden som framställts i rapporten. Vid en utredning kan personer som tillför information eller expertis inkluderas. Samtliga personer är enligt visselblåsarlagstiftningen bundna av tystnadsplikt

vilket säkerställer en konfidentiell hantering av visselblåsarens ärenden. Ingen som deltar i utredningsprocessen kommer att försöka identifiera visselblåsare och ett ärende kommer inte att utredas av någon som är inblandad i de förhållanden som rapporten avser.

Utredningen kan innefatta intervjuer, granskning av dokument och inhämtande av andra bevis. Arbetsgruppen kan vid behov genom visselblåsartjänsten skicka uppföljande frågor till visselblåsare för att inhämta kompletterande information. Om utredningen visar att det finns bevis för rapporterat missförhållande beslutar arbetsgruppen om lämpliga åtgärder.

Som visselblåsare har du rätt att få återkoppling i skäligen utsträckning om åtgärder som har vidtagits vid uppföljande av rapporten och om skälen för dessa åtgärder. Sådan återkoppling lämnas inom tre månader från mottagningsbekräftelsen.

8. Skydd för visselblåsare

En person som uttrycker en genuin misstanke eller farhåga enligt dessa riktlinjer får inte göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt vid rapportering och riskerar inte heller att förlora sitt jobb eller att drabbas av annan form av repressalier till följd av sin rapport. Det spelar ingen roll om misstanken visar sig vara felaktig, förutsatt att visselblåsare har handlat i god tro.

Skyddet är dock inte villkorslöst. För att vara skyddad ska du vara en arbetstagare eller annan person som skyddas av visselblåsarlagstiftningen. De missförhållanden du rapporterar om ska förekomma i den verksamhet som du är, har varit eller kommer att bli verksam i. Det kan också vara missförhållanden i en annan verksamhet som du varit i kontakt med genom ditt arbete. Skyddet mot repressalier och ansvarsfrihet för att hämta in information gäller inte om du genom inhämtandet av information gör dig skyldig till brott, till exempel stöld, olaga intrång eller dataintrång.

En visselblåsare har rätt till skadestånd om mottagaren av rapporten bryter mot förbudet att vidta repressalier.

I fall av misstänkt brott kommer visselblåsare att informeras om att hans eller hennes identitet kan komma att lämnas ut under domstolsförfarandet.

Andra rättigheter och skydd

Visselblåsarlagstiftningen ger dig som visselblåsare ett skydd givet vissa förutsättningar. Utöver möjligheten att anmäla misstänkta missförhållanden enligt visselblåsarlagstiftningen finns det även en rätt till meddelar- och anskaffarfrihet enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Det innebär att det är möjligt för en anställd (med vissa undantag) att utan risk för repressalier lämna annars sekretessbelagda uppgifter för publicering till massmedier som omfattas av tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Behandling av personuppgifter

Personuppgifter kan komma att behandlas inom ramen för hantering av ett visselblåsarärende, för att kunna ta emot anmälningar och ha kontakt med visselblåsaren, för att vidta åtgärder för att kunna

utreda riktigheten i de påståenden som framförs, för att, vid behov, kunna lämna över uppgifter om de utredda påståendena för fortsatta åtgärder och för att kunna återkoppla till visselblåsaren.

Personuppgifter som kan behandlas är uppgifter som lämnas i rapporten, eventuella kontaktuppgifter som lämnas samt de ytterligare uppgifter som kan behöva hämtas in för att kunna genomföra en utredning. Den lagliga grunden är rättslig förpliktelse.

Radering av data

Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som krävs för fullgörandet av ändamålet med behandlingen. Personuppgifter som inkluderats i en rapport raderas vid avslutad utredning, med undantag för om personuppgifterna bör sparas med hänsyn till annan tillämplig lagstiftning. Radering sker inom 30 dagar efter avslutad utredning. Den dokumentation från rapporten och utredningen som sparas anonymiseras och kommer inte att innehålla personuppgifter genom vilka personer direkt eller indirekt kan identifieras.

Personuppgiftsansvarig

Svenska Livräddningssällskapet - simfrämjandet, org.nr 802004-9683, är personuppgiftsansvarig för personuppgifterna som behandlas inom visselblåsartjänsten.

Personuppgiftsbiträde

WhistleB Whistleblowing Centre AB (World Trade Centre, Klarabergsviadukten 70, SE-107 24 Stockholm) är ansvarig för visselblåsarapplikationen, inklusive behandling av krypterade data, som t ex visselblåsarmeddelanden. Varken WhistleB eller några underleverantörer kan dekryptera och läsa meddelanden.